

בית משפט המחוזי בירושלים

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

בעניין שבין:

1. מר תומר אביטל, ת.ז. 061231346
על ידי הקליניקה למאבק בתביעות השתקה
מבית התנועה לזכויות דיגיטליות והקריה האקדמית אונו,
באמצעות עו"ד יהונתן י. קלינגר, מ.ר. 42220
מרח' חטיבת אלכסנדרוני 2, רמת השרון.
טל': 052-3436436; פקס': 077-4701695

העותר

- נגד -

1. מדינת ישראל - משרד המשפטים,
על ידי ב"כ מפרקליטות המדינה,
רח' צלאח א-דין 29, ת"ד 49029, ירושלים.
טל': 02-6466907; פקס': 02-6467654,
מייל: hofesh.meida@justice.gov.il

המשיבה

עתירה מנהלית

מהות עתירה: **חוק חופש המידע.**

הסעד המבוקש: **העברת מידע.**

מזה מספר שנים מפעילה מדינת ישראל מערך של "אכיפה אלטרנטיבית": הסדר בו המדינה פונה לפלטפורמות רשת כמו פייסבוק, טוויטר וגוגל, ומבקשת את הסרת התכנים שלא נראים לה הולמים.

פעילות זו מתנהלת במחשכים, וזאת מבלי שיש לאזרח יכולת לדעת מהם הפרסומים שהוסרו, מדוע הוסרו ומהם הפרסומים שהסרתם סורבה.

העותר פנה למשיבה וביקש פירוט של מידע זה, וזאת לצורך הצגתו לציבור במסגרת עבודה עיתונאית. המשיבה, משום מה, הודיעה כי זו אינה מעבירה מידע זה, וכי הצגתו דורשת עיבוד רב. מעבר לכך, טענה המשיבה, בצורה תמוהה, כי העברת מידע על אודות הפרסומים שהוסרו תמשיך את אותה הסתה או עבירה שבוצעה.

אלא, שלא כך הדבר: העותר מבקש את החומרים הגולמיים כדי לנתחם ולהציג ביקורת עיתונאית על העניין. העותר מבקש את המידע כדי לקדם שקיפות בהליך השלטוני של התערבות בביטוי.

אשר על כן, יתבקש בית המשפט הנכבד לקבל העתירה ולהורות על העברת דיווח גולמי הכולל: (1) את תוכן הפרסום שהוסר; (2) את סעיף העבירה בגינו הוסר הפרסום; (3) העתק מהפניה של המשיבה לגורם שהסיר את התוכן.

ולהלן נימוקי העתירה:

1. הצדדים:

1.1 העותר הוא עיתונאי עצמאי במערכת "שקוף", אזרח ותושב ישראל, יליד 1982. בעברו היה אחד ממייסדי המיזם החברתי "לובי 99", בנוסף היה אחד מהמנחים של התוכנית "הרשת החברתית" של רשת 13. וכן, מרצה לעיתונות ואקטיביזם בסמינר הקיבוצים ובמרכז הבינתחומי בהרצליה.

1.2 המשיב הוא משרד המשפטים, פרקליטות המדינה, מי שאחראי על אכיפה והפעלת מערך ה"אכיפה האלטרנטיבית".

2. המסכת העובדתית.

2.1 למשפט הפלילי כלים ברורים: ישנה עבירה, ישנו עבריין, וישנו רכוש שנעברה בו עבירה. העבריין הופך לחשוד, לאחר מכן לנאשם ולבסוף למורשע. בסיום הליך זה ניתן לבצע שינויים ברכוש שנעברה בו העבירה: ניתן להורות על חילוטו, ניתן להורות על השבת רכוש גנוב לבעליו.

2.2 לא תמיד כלים אלו נוחים לפרקליטות המדינה. לדוגמה, בעבירות ביטוי המחיר הציבורי של חקירה והגשת כתב אישום דורשים לא רק את מעורבות היועץ המשפטי לממשלה (סעיף 144 לחוק העונשין) אלא גם דיון בפוליטיקה של הביטוי: האם מדובר בביטוי שנכנס תחת חופש הביטוי הפוליטי או שמדובר בביטוי שהוא קריאה מוחלטת לאלימות, וכדומה.

2.3 בשנים האחרונות החלה יחידת הסייבר בפרקליטות המדינה לפעול בצורה שונה מעט מהמשפט הפלילי. כאשר היא מזהה מה שהיא תופשת כעבירה במרחב הוירטואלי, היא פונה לאתר המארח ומבקשת את הסרת התוכן. זו, בקצרה, האכיפה האלטרנטיבית.

2.4 בשיטה זו, אין חוקר, אין שופט, אין לחשוד-נאשם-מורשע זכות טיעון, אלא ישנו צד אחד: מדינת ישראל פונה לאתר המארח את התוכן שלדעתה מפר את הוראות הדין ומבקשת את הסרתו. היא עושה זאת ללא צו שיפוטי, וללא כל סמכות בדין.

2.5 בפועל, הסמכות היחידה הקיימת בדין היא להסרה של אתר אינטרנט שלם ומלא, כאשר משוכנע בית המשפט כי הגבלת הגישה נחוצה למנוע עבירות מסוימות (חוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017).

2.6 משלא קיימת סמכות בחוק לעצור פרסומים שמהווים עבירה בלי תפיסת העברייין והבאתו למשפט, יצרה לה פרקליטות המדינה סמכות משל עצמה. ויובהר: מטרת עתירה זו אינה לדון בחוקתיות הסדר זה, אלא רק לקבל מידע על השימושים בהסדר.

2.7 במסגרת דו"ח סיכום שנה לשנת 2016, ביקשה היחידה הסרה של 2,241 תכנים, וזאת בהתאם לדו"ח¹ השנתי. כלומר, לא מדובר בפעילות שולית, צדית, אלא במשרה שלמה ומלאה של אדם (אחד לפחות) שתפקידו לאתר, לפנות ולברר האם התכנים הוסרו.

2.8 עבודה שכזו מחייבת לא רק תיעוד, אלא הפעלה של הכלים החוקתיים הרגישים כאשר מדובר על עבירות ביטוי, ובמיוחד כאשר 155 מהפרסומים הם "לשון הרע" ו"פגיעה בפרטיות"; כלומר עבירות שיש לבדוק לעומק לא רק את העבירה אלא גם את ההגנה הקיימת.

3. ביום 20.11.2018 פנה העותר למשרד המשפטים, פרקליטות המדינה, וביקש לקבל רשימה המפרטת מהם הפרסומים שנתבקשה הסרתם. העותר עוד הוסיף כי ככל שהעברת פרסום מסוים עלול לפגוע בבטחון המדינה, הרי שהוא מוכן להשמטו.

4. בתאריך 20.12.2018 קיבל העותר את תגובת משרד המשפטים בה סורבה הבקשה מטעמים של "הקצאת משאבים בלתי סבירים לפי הוראות סעיף 8(1) לחוק חופש המידע".

העתק הבקשה והתשובה מצורפים כנספח 1 לעתירה זו.

5. **הבקשה נטועה בדין**

5.1 חוק חופש מגן על זכותו של כל אדם לקבל כל מידע מכל רשות ציבורית למעט חריגים. כזכור "הזכות לקבל מידע אינה מוגבלת לבעל זיקה או אינטרס מוגדר במידע, וזכאי לקבל מידע גם "אזרח סקרן"². (עמ' 7678/16 **רביב דרוקר נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה**).

5.2 חוק חופש המידע נדון גם בפס"ד **עת"מ (י-ם) 344/01 איגוד בתי אבות - א.ב.א נ' מדינת ישראל - משרד הבריאות, פ"ד תשסב(2002) 70**. מפי השופט מ' גל: "בהיבט הפורמלי חופש המידע אינו מעוגן בחוק יסוד והוראות החוק אינן משוריינות, אולם בהיבט המהותי עסקינן בזכות בעלת אופי חוקתי, בבחינת זכות יסוד המהווה חלק אינטגרלי בחופש הביטוי במובנו הרחב. חופש הביטוי קולט אל כנפיו גם את זכות הציבור לדעת...".

5.3 המשיבה לא טוענת כי אין לה תיעוד של המידע הגולמי; אלא רק כי דרושה "הקצאת משאבים בלתי סבירים לפי הוראות סעיף 8(1) לחוק חופש המידע". אלא, שלא כך הדבר, ויסביר העותר.

6. **קודם כל, הנתונים בצורתם הגולמית נמצאים בידי המשיבה.** על מנת להכין את הדו"ח השנתי, לנתח את סוגי העבירות ואת התשובה לשאלה האם הוסרו או לאו, היה על המדינה להחזיקם בצורת הגולמית, אותה צורה בה העותר מבקשן. מבלי שדבר זה יתקיים לא היה ניתן לנתח את המידע ולהפיקו החוצה.
7. **שנית, גם אם לא היה המידע כך, הרי שבנקל היה ניתן לשחזרו.** בפועל, כל פניה של המדינה להסרת התכנים בוצעה באמצעים אלקטרוניים כגון דואר אלקטרוני שנשלח לחברת פייסבוק או גוגל. כך, שסינון של כל הודעות הדואר האלקטרוני שנשלחו מאת עובדי היחידה לאכיפה אלטרנטיבית לעובד בפייסבוק או גוגל האמון על הסרת התכנים היו מפיקים את התוצאה הדרושה. מדובר על דקות ספורות של עבודה בלבד.
8. **כלומר, לא מדובר בהקצאה לא סבירה של משאבים.**
9. בהמשך מבהירה המשיבה כי העברת המידע שפרסומו הוסר אסורה שכן "נתונים על אודות תוכן הבקשות לא ניתן להעביר, שהרי מלכתחילה הסרת-התוכן מתבקשת על מנת לפגוע את הפגיעה הנעוצה בפרסומו"; אלא, שטענה זו מכילה מעגליות שוטה: **כיצד ניתן יהיה לבקר את פעילות הרשות הציבורית אלא אם ההחלטות בנוגע לתכנים שהוסרו יעמדו לביקורת ציבורית?** מטרת הבקשה היא לא לפרסם מחדש את הפרסומים, אלא לנתח את הפעילות הציבורית. ברור שפרסום הקורא להסטה צריך להבחן בהקשר בו הוא פורסם.
10. כך, לדוגמא, בעוד שבית המשפט יכול להרשיע את המשוררת דארין טאטור על פרסום הסתה (תפ 15-11-4480 **מדינת ישראל נ' טאטור**, 31.07.2018); הרי שגזר הדין מכיל עותק מהפרסום הפוגעני, וזאת כדי שהציבור שנחשף לגזר הדין עצמו יוכל לשפוט. הוצאת הפרסום מההקשר המקורי, והעברתו לידי הציבור לזירה המשפטית מאפשר דיון זה.
11. כמובן, שגם את תכלית זו ניתן להגשים בצורה שפוגעת פחות בזכותו של העותר לחופש מידע; ניתן להעביר פראפראזה של כל אחד מהתכנים, ניתן להשחיר פרטים שפוגעים בבטחון המדינה וניתן אף לחייב העותר כי לא יפרסם את המידע בפומבי אלא רק את הדיווח התמציתי.
12. בכל מקרה, בכל פרסום שיבצע העותר שיש בו צל של חשש לפגיעה בבטחון המדינה יעביר העותר את הכתבה לאישור הצנזורה.
13. אשר על כן, יתבקש בית המשפט הנכבד לקבל העתירה, וכן לחייב את המשיבה בהוצאות עתירה זו, לרבות הוצאות שכר טרחת עורך דין, בצירוף מע"מ בגינו כדן.

היום, 14 ינואר 2019.

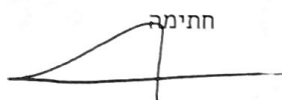
יהונתן י. קלינגר, עו"ד

ב"כ העותר.

תצהיר

אני החתום מטה תומר אביטל מס' זהות 061231346 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמור:

1. אני עושה תצהירי זה בתמיכה בעתירת חופש המידע כנגד פרקליטות המדינה.
2. אני העותר בעתירה.
3. העובדות המתוארות בעתירה הינן מידיעתי האישית.
4. אני מצהיר כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.

חתימה

אישור:

אני החתום מטה יהונתן קלינגר, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 14.01.2019 הופיע בפני תומר אביטל המוכר לי אישית/ שזיהיתיו על פי תעודת זהות מס' 061231346 ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

תאריך: 20/11/2018 סמוכין: 131477

בקשה לקבלת מידע (לפי חוק חופש המידע התשנ"ח – 1998)

סוג המידע המבוקש

הבקשה לקבלת מידע הינה:

- מידע המבוקש ע"י עמותה או ארגון חברתי
- מידע המבוקש ע"י גוף מחקר אקדמי
- מידע המבוקש ע"י מקבל קצבה
- מידע אישי
- מידע חייב בפרסום
- מידע בתשלום

יש לצרף אישור ניהול תקין בתוקף מאת הרשם המוסמך

אישור ניהול תקין 2018 - הסדנא לידע ציבורי (ע-ר).pdf

פרטי המבקש

מעמד המבקש

תואר

אזרח או תושב

בחר

שם משפחה

שם פרטי

אביטל

תומר

מספר זיהוי

מספר רישוי

טלפון

פקס

דואר אלקטרוני

tomervital@gmail.com

מען

ישוב

רחוב

מספר בית

מיקוד

תא דואר

האם אתה מייצג אדם או גוף אחר

כן

לא

הרשות הציבורית ממנה מתבקש המידע

שם הרשות הציבורית

משרד המשפטים

טלפון הממונה

02-6466807

דוא"ל הממונה

hofesh.meida@justice.gov.il

שם הממונה

עו"ד מיטל כץ

פרטי הבקשה

נושא הבקשה

בקשה להורדת פוסטים

תיאור הבקשה

שלום רב,
אשמח לקבל רשימה שמפרטת אילו פוסטים ביקשתם להסיר מהרשתות החברתיות, ומה עלה בגורל הבקשות השונות בשנים 8-2017. כמובן שאשמח שתחשפו את כל המידע בנושא שניתן לחשוף מבלי לפגוע בביטחון המדינה (כלומר אם יש כמה פוסטים שלא תוכלו לפרט לגביהם, אשמח שכן תפרטו לגבי השאר במקום לפסול את הבקשה)

צירוף קובץ

לחץ להוספת קובץ

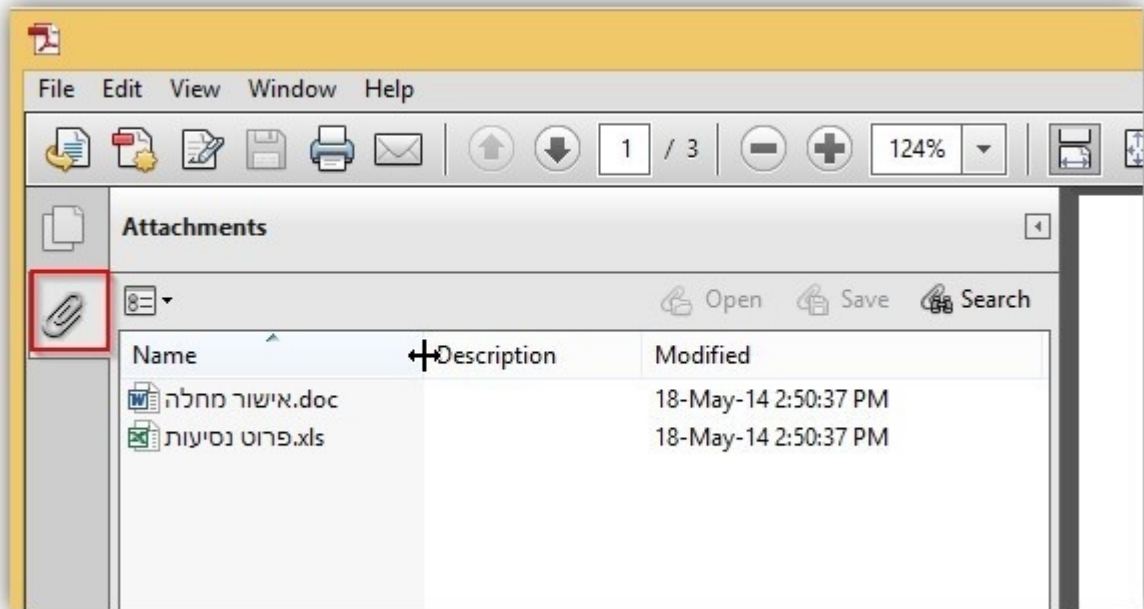
אינני מסכים שפרטי הבקשה יהיו גלויים לצד ג' אם תיערך אליו פניה

תשלום אגרת בקשה (לפי תקנות חופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999)

הריני מתחייב לשאת בעלות אגרת טיפול ואגרת הפקה, ככל שיידרש לשם טיפול בבקשתי, עד לסכום של 149 ש"ח

טופס זה מנוסח בלשון זכר אך מתייחס לשני המינים כאחד
מסמך זה מכיל מידע מוגן על פי חוק הגנת הפרטיות

במסמך זה קיימים קבצים נוספים שצורפו לטופס שלא התאפשרה המרתם ל PDF.
 קבצים אלו ניתנים לצפייה והדפסה באמצעות לחיצה על כפתור ATTACHMENTS
 בתוכנת ADOBE READER

משרד המשפטים
הממונה על העמדת מידע לציבור

ירושלים, י"ב בטבת, תשע"ט
20 בדצמבר, 2018
בתשובתך נא ציין:
תיק מס' 444/18

לכבוד,
מר תומר אביטל – הסדנא לידע ציבורי (ע"ר)
באמצעות דוא"ל: tomravital@gmail.com

א.1.

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998
(סימוכין: פנייתך מיום 20/11/2018)

בפנייתך שבסימוכין, ביקשת לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע"), לקבל מידע על אודות "פוסטים" שמשרד המשפטים ביקש להסיר מהרשתות החברתיות, לרבות תוצאת הבקשה להסרה, במהלך שנת 2017 ו-2018.

לאחר בירור בקשתך, הריני להשיבך כדלקמן:

1. כחלק מהליכי הנגשת מידע ופרסומו לציבור הרחב, מפרסמת פרקליטות המדינה מזה שלוש שנים דו"ח שנתי המסכם את עבודתה בשנה החולפת.

דו"ח הפרקליטות משקף נתונים ביחס לכלל המחלקות, בהן מחלקת הסייבר. לשם קבלת נתונים על אודות פעילות מחלקת הסייבר, ובפרט בנוגע לפעילותה בתחום הסרת-תכנים, הריני להפנותך לדו"ח הפרקליטות לשנת 2017.

ביחס לשנת 2018, טרם הושלם הליך איסוף הנתונים ודו"ח שנתי יפורסם במהלך שנת 2019. יובהר כי מדובר בניתוח מידע של אלפי פניות בשנה, כך שביחס לשנת 2018, בשלב זה, אין באפשרותנו להעמיד לרשות את המידע ללא הקצאת משאבים בלתי סבירה, בהתאם להוראת סעיף 18(1) לחוק חופש המידע.

2. בתמצית, מתוך כלל הנתונים שפורטו בדו"ח השנתי הנ"ל, להלן נתונים על פעילות המחלקה בתחום הסרת-תכנים לשנת 2017.

להלן התפלגות תכנים שהסרתן התבקשה, לפי סוג התוכן הפוגעני:

אחר (פגיעה בפרטיות, "חוק הסרטונים", הפרת איסור פרסום, פרסום שירותי זנות ועוד)	בקשות הנוגעות לעבירות הסתה	בקשות הנוגעות לעבירות המזוהות עם ארגון טרור	סה"כ בקשות הסרה	
124	3,211	9,016	12,351	נתונים מספריים
1%	26%	73%	12,351	אחוזי 2017

משרד המשפטים
הממונה על העמדת מידע לציבור

להלן התפלגות התכנים לפי תוצאות הטיפול:

תכנים שהוסרו חלקית	תכנים שלא הוסרו	תכנים שהוסרו
3%	12%	85%

3. ככל שתחפוץ במידע נוסף, הנך מוזמן לעיין בדו"ח המלא אשר פורסם באתר משרד המשפטים.

4. כמו כן, חשוב לציין שמטבע הדברים, נתונים על אודות תוכן הבקשות לא ניתן להעביר, שהרי מלכתחילה הסרת-התוכן מתבקשת על מנת למנוע את הפגיעה הנעוצה בפרסומו, בכל בקשה לגופה, כך שגם בחינתו באופן פרטני, אינה אפשרית בהקצאת משאבים סבירה ולכן נדחית לפי הוראת סעיף 8(1) לחוק חופש המידע.

הנני להודיעך כי לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע יש בידך לעתור כנגד החלטה זו לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים, בתוך 45 יום.

ב
כ
ב
ו
ד
ר
ב
,

מיטל כץ, עו"ד
הממונה על העמדת מידע לציבור
משרד המשפטים